

TAPORI

Ni mtando wa urafiki duniani kote unaowaleta watoto kwapamoja wanaotoka katika mazingira tofauti tofauti, ambao wanataka watoto wapate nafasi sawa. Wanajifunza kutoka kwa watoto ambao maisha yao ya kila siku ni tofauti na ya kwao. Wanafikiri na kutenda kwa dunia yenye usawa kwa kuanzisha njia ya kuishi ambapo hakuna ye yeyote atakayeachwa nyuma.

MAWASILIANO

12, RUE PASTEUR
95480 PIERRELEAYE
FRANCE

BARUA PEPE

taporietapori.org
taporitanzania@gmail.com

TOVUTI

en.tapori.org

Jarida la tapori

Na. 431, Februari - Aprili 2021

*KILA MMOJA ANAWEZA KUSHIRIKI

Everyone can
Play a part! *

Mpendwa tapori

Unamjua ndege mvumaji? Ndege huyu mdogo pia anatambulika kwa jina la nyuki-ndege mvumi, ni kwasababu ya umbile lake dogo. Ni mwepesi mno na anaweza kupapata mbawa zake zaidi ya mara mia mbili ndani ya sekunde moja.

Tulipopokea taaarifa zenu ilitufanya tufikiri zaidi kuhusiana na ndege huyu mdogo. Tulifurahishwa sana kwa mipango yenu ya kuwa na ujirani ambao utakuwa na afya kwa kila mmoja. Kama vile ndege mvumi, mmetuonesha ya kwamba hamuhitaji kuwa wakubwa kuwa na uthubutu na kuwahamasisha watu walio karibu nanyi.

Kuanzia sasa kila mtu anaweza kufanya kidogo!

Habari kutoka.....

Australia

Kwa mwaka mzima, watoto kutoka shule ya st. Elizabeth iliyopo Brisbane, nchini Australia wamekuwa wanasoma vitabu vidogo vya hadithi. Hapa ni mionganini mwa majibu yao kutokana na hadithi ya Diem, binti mdogo kutoka nchini Vietnam:

Uingereza

"Ndege alileta ujumbe huu kutoka Cambridge. Nyakati ngumu za kuomba urafiki. Kutakuwa na marafiki-kumbuka wapo hapa kwaajili yako."

Hispania

Wakati wa Taporis tunakuwa pamoja, watoto kutoka Seville na bibi na babu zao walizungumza kuhusiana na ukosefu wa mimea ya kijani kibichi katika maeno jirani na wao. Alifu kutokana na msaada na msaada kutoka kwa mama zao, watoto waliomba miti kutoka almashauri ya jiji. Walimu wao waliwawezesha vitu vya muhimu vinavyohitajika. Kwa kuititia kila mmoja kushiriki, waliweza kupanda mimea kwa mara ya pili.

Madagascar

Tangu maadhimisho ya oktoba 17, watoto wamekuwa wakitatufa namna ya kujivunia kwa ujirani wao, kipi wanataka kubadilisha na jinsi ya kufanya ili jitihada zao ziweze kuheshimiwa. Walitaka kila mmoja kushiriki kurudisha mazingira yao kuwa mazuri na mazingira safi ya kijani.

Kwenye Bodii Taporis Wangaleza

Tangu jarida lililopita, mashua ya Taporis imikuwa inafika kote duniani

Jamburi ya demokrasia ya kongo

"Nimeita mashua yangu jina la utanai la Benjamin Taporis, anaeleza {...} dhumuni la mashua yangu ni kuwatoa wavuvi nje ya bahari ili watupe samaki wa kutosha. Na pia kama kuna kuvunjika kwa meli, kunasaidia kuokoa watu wasizame." **Benjamin, Bukavu**

Haya ni maelezo ya baharia, mashua ya tapori inaenda maeneo tofauti tofauti ambapo watu wanaishi katika lindi la umasikini, kuvuka ziwa kivu kwenda bukavu, kuvuka ziwa Tanganyika kwenda Uvira na pia kuvuka bahari kuu na bahari kwenda kwenye mabara mengine."

Taporis Kibwe-Goma

Burkina Faso

"Mashua yetu inaitwa Zoodo. Zoodo ikiwa na maana ya urafiki zaidi. Kuititia mashua ya Zoodo tunaenda kuwafikia watoto wengine ambao wanaishi kando kando ya mto Mouhoun na mto Nazino [...]". **Sakina**

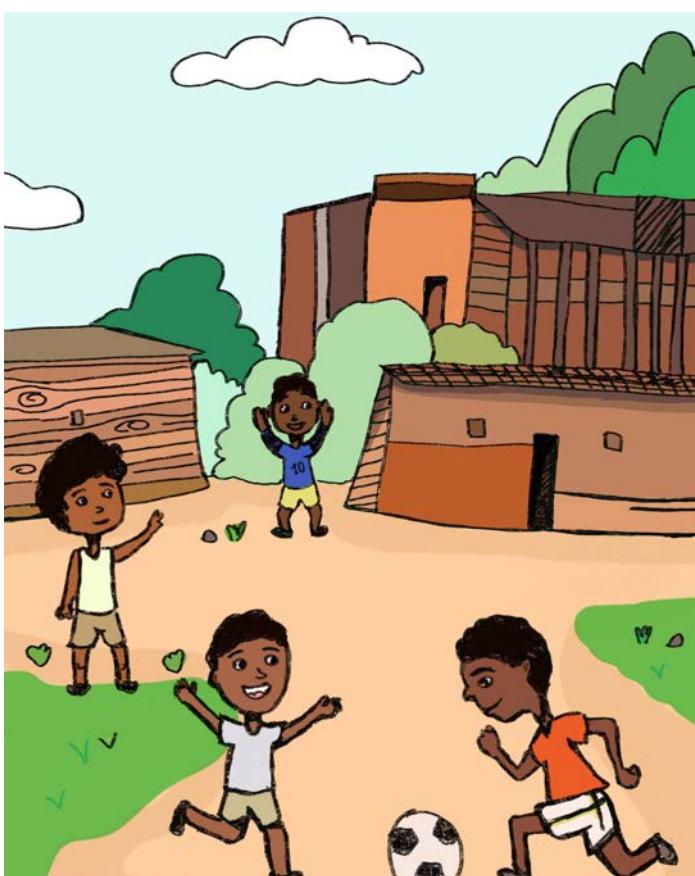
TUFANYE UTOFAUTI

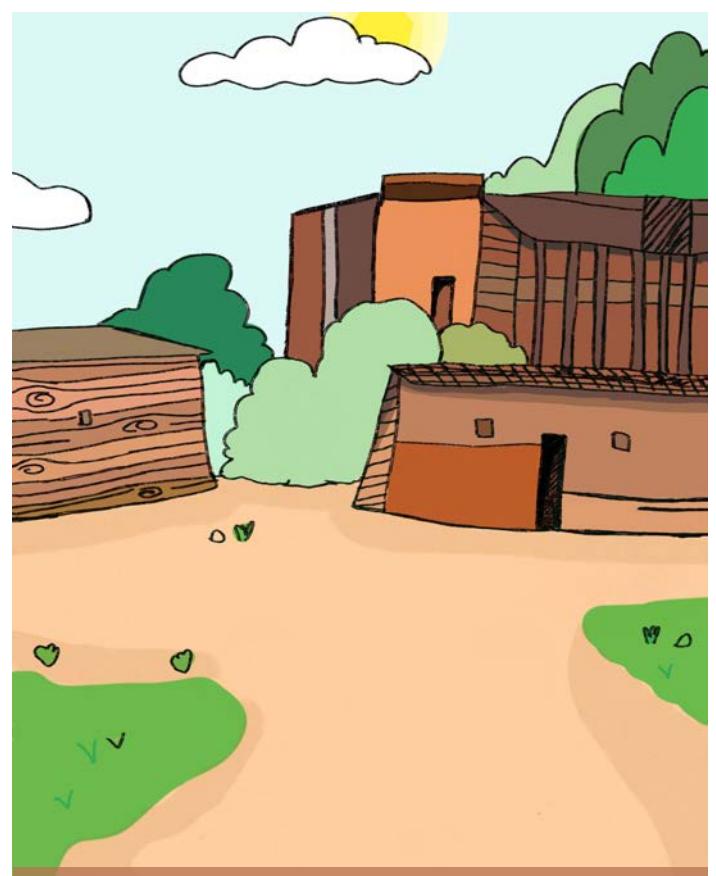
Francine Ibrahim Nicolas Crispin Gentil
HADITHI YA WATOTO WA BUHOLO (BUKAVU, JAMHURI YA DEMOKRASIA YA KONGO)

Francine na mdogo wake wa kiume anayeitwa Nicolas wanaishi wilayani Buholo, Bukavu. Nyumba yao ipo kwenye upande wa mlima na kila siku asubuhi wanaenda shule, wanapanda njia ya mwinuko ili kuifikia barabara. Siku ambazo mvua inanyesha unapaswa kuwa mwangalifu na kuvaa mabuti ili kuepuka utelezi.

Pindi pakiwa hakuna shule, watoto wanakusanyika katikakati ya maeneo yao jirani na kucheza mpira wa miguu na marafiki zao.

Kwenye mwezi machi, mwaka 2020, gonywa la la UVIKO-19 liliumiza dunia na shule zilifungwa watu walitakiwa kubaki/kusalia nyumbani.

Lakini nyumba nyingi katika eneo la Buholo ni ndogo mno kwa watu kuweza kusalia nyumbani. Francine na Nicolas kama watoto wengine kwenye eneo hilo hushiriki kwapamoja kwenye ua /uwanja na majirani zao. Mahala hapo wanakutana na Irbain, Gentil na crispin na kufurahia. Kwapamoja wanamakinika kujenga mifano ya nyumba za vijijini kwa klutumia matope.

Siku moja, viongozi wa Tapiro walitembelea watoto kuona jinsi gani walikuwa wanakabiliana na gonywa hili la UVIKO-19.

Ndio wamiliki wa mabomba ya maji wameongeza bei mara dufu, dumu la maji lililoja ni ghali mno ni mara nne ya bei ya awali.

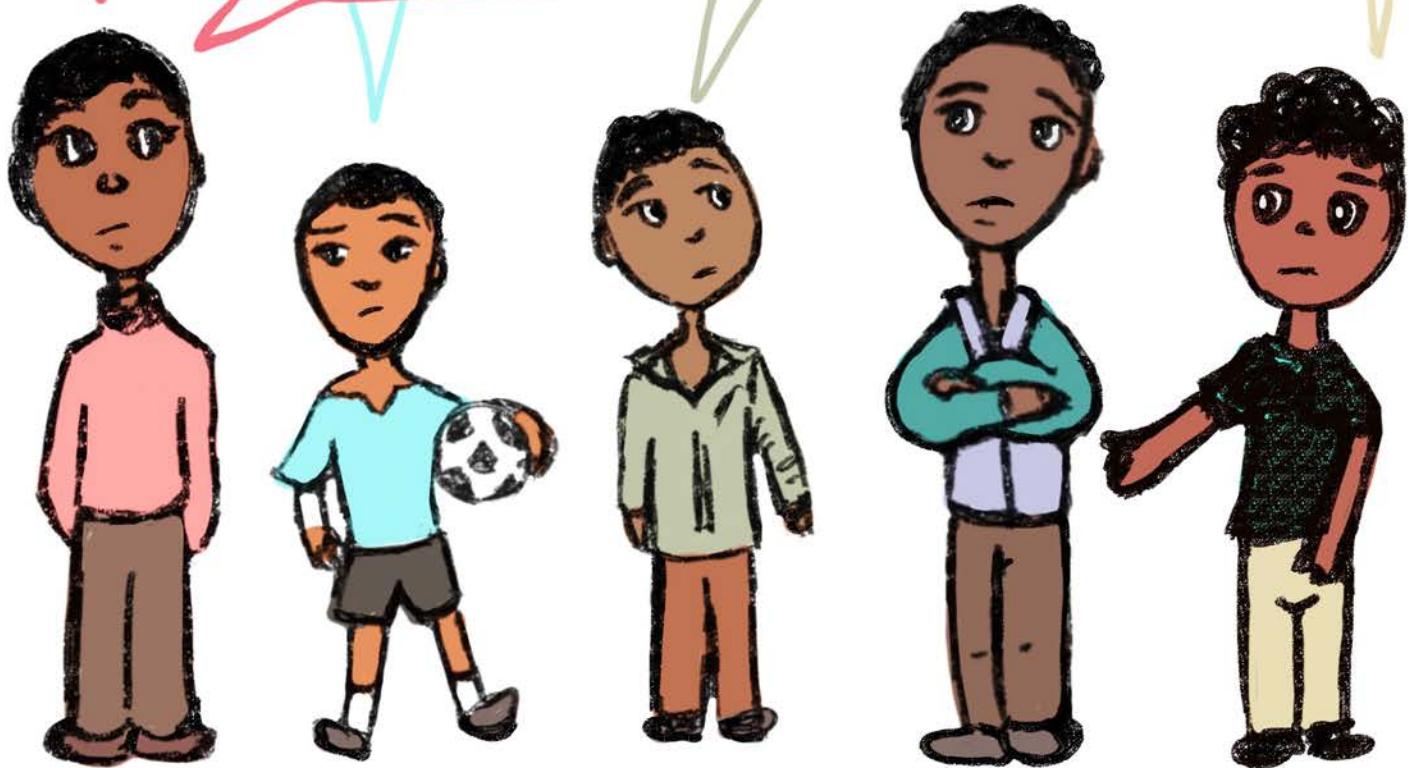
Kunywa maji
kunagharimu sana
na hilo ni tatizo.

Wazazi wetu wanajitahidi kadri wanavyoweza lakini wakati mwingine hatuna pesa ya kutosha. Kunawa inatupasa kutumia maji kutoka mtoni.

Kila mtu anahitaji maji. Wote tuna haki ya kuyapata, hatuna budi kukataa ni kwa vile familia zetu hazina hela ya kutosha!

Lakini maji kutoka katika mto Kahuwa sio salama kwa afya, na magonjwa sugu yanaweza kupatikana ndani yake.

Ningetamani
kila mtu
apate maji
safi.

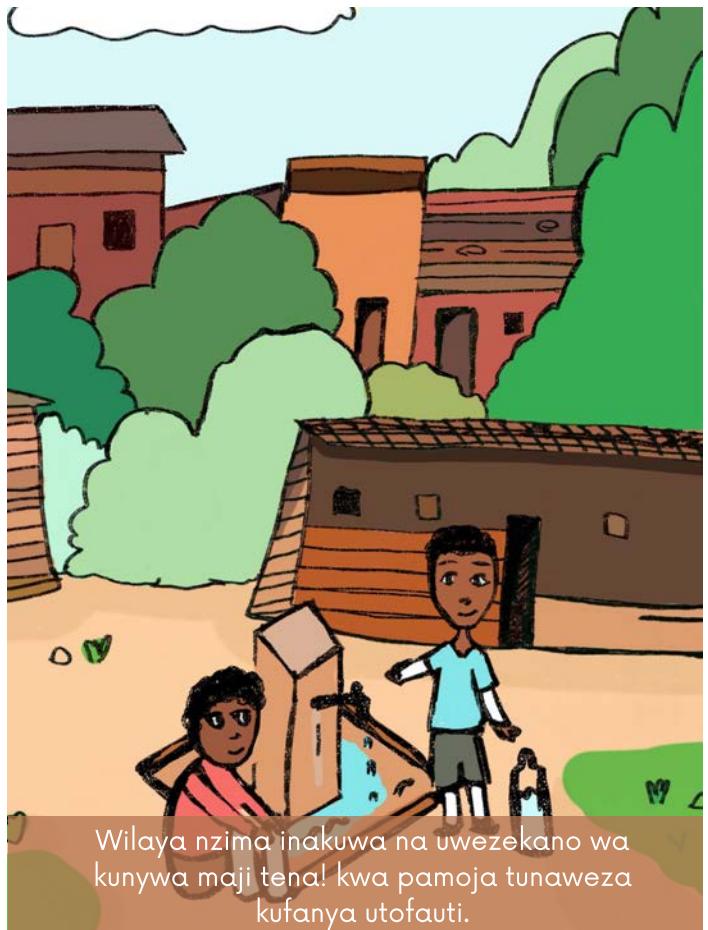

Francine **Urban** **Nicolas** **Crispin** **Gentil**

Francine ameguswa sana, anazungumzia tatizo kubwa. Rafiki zake pia wanazungumza. Wote kwa pamoja wanaamua kwenda kuonana na mkuu wa wilaya.

Siku iliyofuata, kiongozi anawaalika watu wote wanahusika na mabomba ya maji na kuwaweka pamoja. Watoto wa Tapor waanaelezea hali halisi, mambo wanayopitia kila siku, wamiliki wa mabomba ya maji waridhia kurudisha bei halisi.

Wilaya nzima inakuwa na uwezekano wa kunywa maji tena! kwa pamoja tunaweza kufanya utofauti.

Vielelezo: Maureen Bastian

shughuli

wachunguzi

Inasaidia kufanikisha haki za kijamii na kimazingira!

Katika Mazingira yako vitu vya muhimu viro hatarini. Dunia yetu ipo hatarini na kuna fursa sawa kwa kila mmoja. Kama wachunguzi, mnaweza kutambua changamoto hizi na kufanya utofauti.

Pata beji yako.

1

Angalia karibu yako

Uko wapi :

- Je viumbe hai vyote vinaweza kuishi, kukua na kunawiri (wadudu, wanyama wadogo, maua, miti n.k)? kama sio, kwanini sio?
- Je watoto wote na watu wazima wanapata fursa sawa kwenye (elimu, marafiki, vifaa vya shule, mapumziko n.k)? kama sio, kwanini sio?

3

Tambua tatizo

Kupitia kusoma tena majibu mnaweza mkachagua tatizo la msingi kwa pamoja ambalo mnaweza mkalifanya kazi, liandike kwenye bango.

4

Hatua ya kuchukua

Kwa pamoja tuangalie masuluhisho ya tatizo tulilolichagua na kuibuka na suluhu ambayo inaweza kuwa njia ya kutatua tatizo. Pia fikiria kwa umakini kuhusu pengine suluhisho lilidochaguliwa ni la kweli, na ni muda gani lingechukua ili kushughulikiwa. Shiriki uzoefu wako pamoja nasi.

Chagua mambo unayotaka kuanza kuyachunguza. Kazi yako ni kwenda kuonana na watu wazazi na kuwafanya mahojiano. Unaweza ukachagua mtu wa kuandika majawabu ya watu wazima.

Shughuli hii imehamasishwa kwa pamoja na vifaa vya elimu vya oktoba 17 mwaka 2020.

Watoto kutoka nyumba ya watoto ya Lutonde walisherekeea siku ya oktoba 17 na watoto wa Taporis na watoto kutoka maktaba ya mtaa. Hatimaye watoto walikuwa na shauku ya kuendelea na kazi zao. Kwa kuendelea na hari hii kundi jipya lilianzishwa. Asanteni sana Lutonde kwa kutuonesha kwamba popote watoto wanapokuwa pamoja wanaweza kufikiria aina ya dunia wanayoipenda, hamasa ya Taporis ipo hapo.

Peru, Cusco

Kundi la COMIPAZU lilianza mwezi oktoba. Jina lake lilichaguliwa na watoto na lina maana ya "wimbi la urafiki, amani na umoja" kazi yao ya kwanza ilikuwa ni kujaribu mchezo wa penguini (Jarida namba 429) kuhusu haki za kijamii na mazingira.

Ni rafiki wangu wa dhati
Ni nyumba yangu
Ni wa kijani na bluu/buluu
Na yuko hai/anaishi
Ana mapafu na macho
madogo
Anatupenda mno
Kwamba ametusamehe

Ndio mana ninataka
kukusafisha
unaumwa sana
Kwa hiyo ninashikilia
kwako na ninakupenda
sayari ya dunia.

Ana Gabriela

Kikundi chini ya darubini: Jamhuri ya Afrika ya katì

Kugundua maisha ya watoto wa Taporis

Tangu desemba, maisha yamebadilika kuwa juu chini ndani ya Jamhuri ya Afrika ya katì. Ghafla kila kitu kilibadilika. Nchi ikawa wahanga kwa waasi, ambao walitaka kuvuruga uchaguzi. Hali hii ya vita ilikuwa juu ya janga la UVIKO-19: Hakuna shule, amri ya kutokutoka nje, kufungwa kwa masoko n.k.

Kukumbana na hali hii, watoto wamejipanga kuwaunga mkono wazazi wao:

- Watoto katika eneo la Segu huwa wanavuka mto Ubangui asubuhi na mapema kutafuta kuni.
- Watoto wa Taporis kwenye eneo la Walingba waliuza vitu..
- Watoto wa eneo la Kokoro waliulizia kuhusu eneo la ardhi lisilotumika ambalo wangeweza kupanda mboga mboga na viungo..

Christian kutoka Walingba
anatushirikisha matarajio yake:

"**Natamani vita ingemalizika na amani
ingerejea kwenye nchi yangu**"

**Jisikie huru kuandika jumbe kwa watoto wa
Jamhuri ya Afrika ya Katì!**

Bustani ya wakati ujao

Kwenye mwaka 2018, Coco Ma Angaya ambaye ni bibi wa msichana mdogo kutoka kwenye kikundi cha tapori kilichopo kwenye visiwa vya Reunion waliokabidhiwa vizazi vya wakati ujao kwa kupewa bustani nzuri ya maua ya Yasmini yaliyochanua. Wakati wa wiki ya kubadilishana maarifa na sanaa, Coco aliwaalika watoto ili wavutunze vitu vyote vinavyowazunguka. Leo vijana wadogo watunza bustani wanaangalia kwa pamoja ni ipi waliita bustani ya wakati ujao.. Twende tukayagundue.

Ronn kozé, ni duara la mawe, maneno yaliyozunguka kwenye matairi na kwenye mitungi ya maua
unajua?

Magome ya benzoini hutuliza kikohози na kutoa hafueni ya kuharisha.

Mmea huu unaitwa ulimi wa mama mkwe.

Jumanne ni siku ya bustani

Kila jumanne makundi huwa na furaha na kufuata moja baada ya lingine kwenda na jembe, kuchimba na kupanda mimea kwenye anga hewa zuri na mionganoni mwa wale ambao wameweka aibu mbali kutohana na kusoma pamoja ni mionganoni mwa wale wenye shauku kubwa, hata kwa zoezi la umwagiliaji la kila siku wazazi pia huja na kushiriki na kutoa matumaini na ushauri.

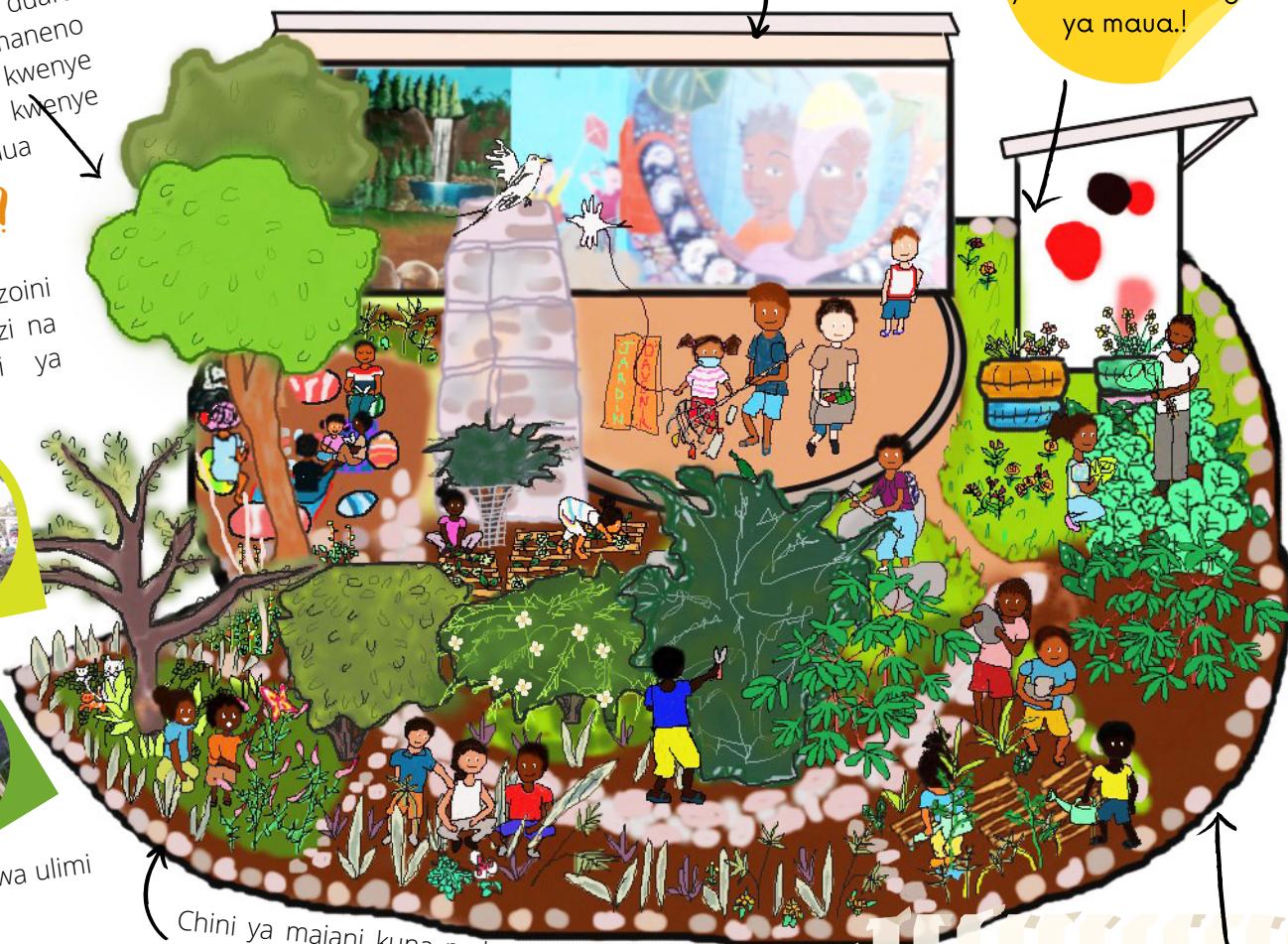
"**Tunahitaji mimea inayoweza kuliwa**", Watoto punde wanasema, punde si punde wamesema hivi, mimea mipyka kutoka bustanini kwenda kwenye sahani imepandwa. Katika kipindi cha mavuno, furaha huongezeka kila mmoja huenda na mboga mboga za majani. Mwishoni mwa mwaka maua Yasmini huchanua vizuri sana, na kufanya kila mmoja kujivunia. Katika maeneo jirani zoezi la usafi linaendelea na upandaji unazidi uchafuzi.

Ukuta wa maonesho ya michoro ya kisanaa ulianzishwa na wakazi wa maeneo jirani.

"Matumaini yetu kwa mtazamo mpya juu ya watu wanaotoka katika maeneo jirani, kwa ishara tofauti na muunganiko mzuri kati ya watu, mimea na wanyama wadogo kwenye bustani".

Matairi yaliyosindikwa yamekuwa mitungi ya maua!

Mavuno

Mimea tiba au mimea asili ya tiba...

Alovera, mmea wa Rozimeri, shamari tamu, thaimu, mmea wa horseradish, kivumbasi, mnana n.k.

Na bustani ya mboga mboga maharage

Maharage, kaboji, karoti, nyanay, viazi vitamu, hoho, chayote, mihogoto, arugula, chainizi n.k

Ndege wa kitropiki ni visiwa vya Reunion, nembo ya ndege unaweza kuitambua kwenye mchoro?